

วัน ๑๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๗

หมอดินเขต 2

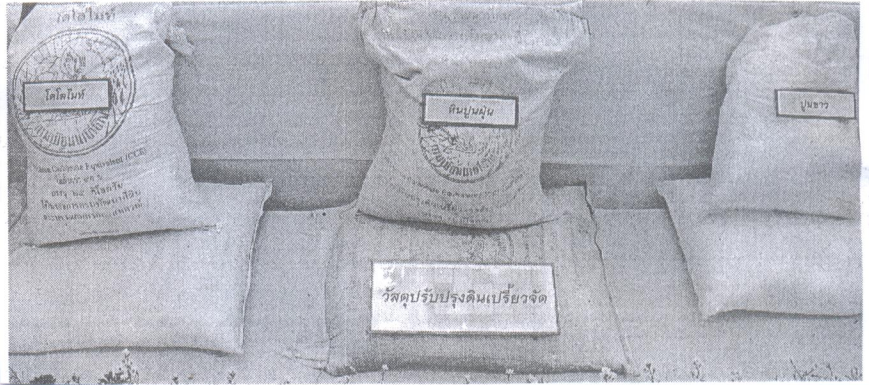
เดินหน้าสาธิตปัญหาดินภาคตะวันออก

พื้นที่ภาคตะวันออก เป็นพื้นที่ปลูกไม้ผลที่สำคัญของประเทศ แต่ด้วยสภาพการใช้น้ำมาอย่างยาวนาน อาจส่งผลกระทบต่อผลผลิตที่ตกต่ำและไม่สอดคล้องกับการลงทุนของเกษตรกร

นายก่อเกียรติ จันทร์พิงสุข ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 รับผิดชอบพื้นที่ 7 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้วและปราจีนบุรี ซึ่งสภาพพื้นที่ของภาคตะวันออกเป็นเมืองติดชายทะเลเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นเพียง 2 จังหวัด คือ สระแก้วกับปราจีนบุรีเท่านั้นที่ไม่ติดชายทะเล ทำให้ปัญหาดินส่วนใหญ่ที่กระทบต่อการเพาะปลูกของเกษตรกรที่นี่คือปัญหาดินเปรี้ยว โดยส่วนใหญ่พื้นที่ดินเปรี้ยวติดชายทะเลนั้นเกษตรกรจะทำนาข้าว เลี้ยงกุ้งและปลา

ส่วนพื้นที่ปลูกไม้ผลเมืองร้อนที่สำคัญส่วนใหญ่จะปลูกบริเวณพื้นที่ตอนบนของจังหวัด แต่ด้วยมีการปลูกมาอย่างต่อเนื่อง จึงมีปัญหาเรื่องความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ประกอบกับพื้นที่มีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีจำนวนมากก็จะมีปัญหาเรื่องดินกรดควบคู่ไปด้วย อีกทั้งลักษณะภูมิประเทศของภาคตะวันออก ที่เป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด จึงมักพบปัญหาการชะล้างพังทลายของดินค่อนข้างมาก ส่งผลให้ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ถูกชะล้างสูญเสียที่ต่ำ เหลือแต่ดินกรดที่มีปัญหากับพืชผลทางการเกษตร

ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าสภาพปัญหาดินของพื้นที่ภาคตะวันออก มีหลายรูปแบบ การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 จึงเน้นไปที่นำกิจกรรมเข้าไปปรับปรุงฟื้นฟูสภาพดินตามความเหมาะสม เช่น กิจกรรมการปรับปรุงดินเปรี้ยว ถึงแม้ว่าปัญหาดินเปรี้ยวจะไม่ได้เกิดจากการกระทำของมนุษย์โดยตรง แต่เกิดจากต้นกำเนิดของดินที่มีกำมะถันในปริมาณมาก และเมื่อมีการไถพรวน ขุดชั้นดินขึ้นมา กำมะถันจะขึ้นมาทำปฏิกิริยากับอากาศจึงเกิดกร

ก่อเกียรติ จันทร์พิงสุข

หน้าแฟก และการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ควบคู่กันไปกับกิจกรรมสาธิต และส่งเสริมการผลิตและใช้ปุ๋ยอินทรีย์ทดแทนปุ๋ยเคมี การปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน รวมถึงกิจกรรมขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานที่บริการให้กับเกษตรกรที่ขาดแคลนแหล่งน้ำ ซึ่ง

เปรี้ยวก็ตาม ซึ่งปัญหา ในปีที่ผ่านมา สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 ได้รับงบประมาณในการดำเนินการขุดสระน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานให้กับเกษตรกรได้จำนวนไม่ต่ำกว่า 1,000 สระ ซึ่งนับเป็นประโยชน์แก่พี่น้องเกษตรกรในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

นายก่อเกียรติกล่าวเพิ่มเติมว่า การแก้ปัญหาดินเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งถ้ากล่าวย้อนไปเมื่อสมัยปู่ย่าตายายถ้าพื้นที่ดินมีปัญหาเขาจะไม่ทำประโยชน์ก็จะปล่อยไว้เช่นนั้น แต่ด้วยปัจจัยของสภาพปัจจุบันที่พื้นที่มีจำนวนจำกัด เมื่อลูกหลานได้มรดกที่ดินตกทอดจากบรรพบุรุษสภาพดินเป็นอย่างไรก็ต้องใช้ประโยชน์ที่ดินตรงนั้น จึงทำให้พบปัญหาที่เกษตรกรนำพื้นที่ดินไม่เหมาะสมมาทำการเกษตรมากขึ้น ดังนั้น แนวทางที่จะทำให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากผืนดินของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนคือต้องให้ความใส่ใจกับการปรับปรุงบำรุงดิน ซึ่งเจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดินพร้อมให้คำแนะนำ รวมถึงมีเครือข่ายหมอดินอาสาประจำทุกหมู่บ้านที่อยู่ใกล้กับท่าน ที่พร้อมให้คำปรึกษาและถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ให้ตลอดเวลา อย่างน้อยก็จะทำให้ท่านมีวิธีแก้ไขให้เกิดปัญหากับดินกับพืชของท่านน้อยที่สุด

เจ้าหน้าที่พัฒนาที่ดินจะมีการนำตัวอย่างดินไปวิเคราะห์เพื่อหาสัดส่วนการใช้วัสดุปรับปรุงดินเปรี้ยวคือ ปูนมาร์ลได้อย่างเหมาะสม หรือแม้แต่การใช้น้ำจืดไประบายความเปรี้ยวด้วย

นอกจากนี้ ก็มีกิจกรรมปรับปรุงดินกรดด้วยวัสดุปูนโดโลไมท์ กิจกรรมการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้